

Alison L. Young

DEMOCRATIC DIALOGUE AND THE CONSTITUTION
Oxford University Press, 2017., pp. 308

U jednoj od svojih podjela, ustavi se dijele na one koji osiguravaju zaštitu temeljnih ljudskih prava i sud može nadzirati zakonodavnu vlast u cilju njihove zaštite, te na one u kojima temeljna prava većinom štiti parlament, a sud može tumačiti zakone u svrhu njihove zaštite, međutim ne smije pritom nadzirati zakonodavnu vlast. Kakav je demokratski dijalog između sudske i zakonodavne vlasti u pogledu ustava i zaštite temeljnih prava, na primjeru Ujedinjenog Kraljevstva pokušala nam je kazati **Alison L Young** u svojoj knjizi *Democratic Dialogue and the Constitution* koja je izašla u izdanju Oxford University Pressa 2017. Knjiga ima 308 stranica, na početku se nalaze priznanja i zahvale (p. vii-viii), sadržaj (p. ix-xi) i tablica slučajeva sudske prakse (p. xiii-xvi), nakon čega slijede uvod (p. 1-35) i glavna poglavlja (p. 37-293), te na kraju zaključak (p. 295-306) i indeks (p. 307-308).

U prvom poglavlju „The Problem with Control“ (p. 37-67) autorica promatra razliku između pravnog i političkog konstitucionalizma. Razlika između te dvije teorije često se naziva kontrolom. Dok pravni konstitucionalizam zagovara pravne kontrole nad ljudskim pravima, politički konstitucionalizam preferira političke kontrole. Demokratski dijalog percipira se kao izričita teorija jer zagovara kombinaciju pravnih i političkih zaštita ljudskih prava, tvrdi Young.

U drugom poglavlju „Democratic Dialogue and the Dynamic Approach“ (p. 69-82) autorica evaluira dinamičnu komponentu prikaza pravnog konstitucionalizma Trevora Allana i Griffithov prikaz političkog konstitucionalizma.

U trećem poglavlju „Re-defining Democratic Dialogue“ (p. 83-116) autorica ponovno pregledava prikaze pravnog i političkog konstitucionalizma kao i dinamičnu prirodu demokratskog dijaloga. Young u ovom poglavlju tvrdi kako se razlika između pravnog i političkog konstitucionalizma ne može najbolje razumjeti pomoću kontrola već putem promatranja kako se ove dvije teorije ponašaju u različitim temeljnim ustavnim pretpostavkama.

Četvrto poglavlje „Inter-institutional Interactions“ (p. 117-146) pruža prikaz različitih oblika međuinstitucionalnih interakcija pregledavajući način na koji se konstitucionalna suradnja i ostvarivanje protuteže mogu smjestiti u ustave koji imaju snažnu konstitucionalnu zaštitu prava, ustave koji imaju razvijenu parlamentarnu zaštitu prava i ustave koji su prihvatili model Commonwealtha za zaštitu prava.

Peto poglavlje „From Inter-institutional Interactions to Democratic Dialogue“ (p. 147-172) ispituje vrijednost interinstitucionalnih interakcija. Istražuje se u kojoj mjeri demokratski dijalog može pružiti bolju zaštitu prava s posebnim naglaskom na Gardbaumovu tvrdnju da model Commonwealtha za zaštitu prava pruža bolju zaštitu ljudskih prava tako što povećava prednosti i smanjuje nedostatke pretežno pravne ili političke zaštite ljudskih prava. Ovo poglavlje također istražuje daljnje

prednosti demokratskog dijaloga, uz poseban osvrt na način na koji on uključuje građane te im olakšava promišljanje i prosuđivanje u vezi s ovdje izrečenim.

U šestom poglavlju „Democratic Dialogue and the UK Constitution” (p. 173-209) Young tvrdi da se demokratski dijalog najbolje opisuje kao ustavni model jer daje prikaz ustava koji uključuje normativne ideale, ali koji priznaje potrebu da se ispune određene činjenične pretpostavke kako bi se procijenilo u kojoj se mjeri te normativne ideje mogu postići u određenom ustavu.

Sedmo poglavlje „Democratic Dialogue and UK Human Rights Law” (p. 211-254) daje prikaz zaštite ljudskih prava u Ujedinjenom Kraljevstvu, pojašnjavajući kako su ljudska prava zaštićena običajnim pravom i pravom Europske unije, uz dodatak Zakona o ljudskim pravima iz 1998. godine (*Human Rights Act, 1998*).

U osmom poglavlju „Dialogue between Courts” (p. 255-293) Young analizira međuinstitucionalne interakcije između sudova Ujedinjenog Kraljevstva i europskih sudova.

Knjiga *Democratic Dialogue and the Constitution* ocjenjuje dijalog u ustavu Ujedinjenog Kraljevstva, prilazeći zaštiti ljudskih prava kroz Human Rights Act iz 1998., običajno pravo (eng. *Common law*) i pravo Europske unije. Također, autorica ocjenjuje dijalog između sudova, posebice sudova u Ujedinjenom Kraljevstvu, Europskog suda pravde i Europskog suda za ljudska prava. Na kraju, autorica se u zaključku dotaknula i Brexita kao želje britanskog naroda da prestane biti dijelom Europske unije koja je izražena referendumom u lipnju 2016. Knjiga je, ukratko, pouzdan suvremeni izvor i dodatak pravnoj teoriji Europske unije i ustavnom pravu te će kao takva koristiti svima koji se bave ovom i sličnom pravnom problematikom.

Mia Bašić, mag. iur.